

Vejledende udtalelse om lovgrundlaget og afklaring af en række fortolkningsspørgsmål vedr. forbrænding og forarbejdning af husdyrgødning

Er husdyrgødning til forbrænding affald?

Ifølge EU's affaldsdirektiv og den danske affaldsbekendtgørelse er definitionen på affald: "Ethvert stof og enhver genstand som indehaveren skiller sig af med, agter at skille sig af med eller er forpligtet til at skille sig af med." Med udgangspunkt i affaldsdefinitionen har Miljøstyrelsen vurderet, at **husdyrgødning, der forbrændes, defineres som affald**, da indehaverens primære formål er at skille sig af med husdyrgødningen. Vurderingen omfatter som udgangspunkt også den fraseparerede fiberfraktion fra husdyrgødningen, og de piller, briketter eller tilsvarende, som kan produceres af husdyrgødningen og som efterfølgende forbrændes. Det er dog samtidig Miljøstyrelsens vurdering, at det kan være muligt, at oparbejde husdyrgødning til forbrænding i en sådan grad, at det ophører med at være affald. En sådan afklassificering skal være baseret på en vurdering fra miljømyndigheden, hvor der bl.a. tages hensyn til miljøforholdene ved forbrændingen.

Miljøstyrelsen har forelagt vurderingen for EU-Kommissionen, der har bekræftet, at husdyrgødning, der forarbejdes og ikke bringes direkte ud på markerne, som udgangspunkt er affald. Dette gælder uanset, om der indvindes energi ved afbrændingen og uanset, om næringsstofferne i asken efterfølgende udvindes og genanvendes på landbrugsjorden eller industrielt. Kommissionen svarer endvidere, at Miljøstyrelsen efter en vurdering af bl.a. miljøforhold kan træffe afgørelse om, at piller, briketter eller tilsvarende, som er fremstillet af frasepareret husdyrgødning ophører med at være affald.

Miljøstyrelsen har i samarbejde med interessenter på området igangsat flere projekter, der skal kortlægge miljøforholdene ved forbrænding af piller fremstillet af frasepareret fiberfraktion, og som kan bidrage til en afklaring af, om disse fiberpiller kan betragtes som ophørende med at være affald.

Hvilke krav skal et anlæg, der forbrænder husdyrgødning og piller, briketter mv., fremstillet af frasepareret fiberfraktion, opfylde?

Idet husdyrgødningen og piller, briketter mv, fortsat som udgangspunkt defineres som affald, skal et anlæg, der brænder disse fraktioner, som udgangspunkt miljøgodkendes efter affaldsforbrændingsbekendtgørelsens regler¹.

Affaldsforbrændingsbekendtgørelsen omfatter anlæg defineret som "enhver stationær eller mobil teknisk enhed samt udstyr, der udelukkende benyttes til varmebehandling af affald uanset om forbrændingsvarmen genanvendes eller ej. Dette omfatter forbrænding af affald ved oxidering samt andre varembehandlingsprocesser såsom pyrolyse, forgasning eller nedsmeltning, når produkterne af denne behandling derefter forbrændes". Det betyder derfor, at et **anlæg til forbrænding**,

¹ Bekendtgørelse nr. 162 af 11. marts 2003 om anlæg der forbrænder affald

herunder forgasning af husdyrgødning skal kapitel 5 godkendes jf. miljøbeskyttelsesloven efter reglerne i affaldsforbrændingsbekendtgørelsen. Anlægget skal bl.a. monitere via AMS (automatisk målende system) for NO_x, CO, totalstøv, TOC, HCl, HF og SO₂, samt præstationskontrol for tungmetaller, dioxiner og furaner. AMS-kontrol for HCl, HF og SO₂ kan undlades, hvis det kan dokumenteres, at emissionerne under ingen omstændigheder kommer over de fastsatte emissionsgrænseværdier i affaldsforbrændingsbekendtgørelsens bilag 7.

Hvis Miljøstyrelsen efter en undersøgelse af piller fremstillet af frasepareret fiberfraktion vurderer, at fiberpillerne kan betragtes som ophørt med at være affald, vil Miljøstyrelsen i stedet stille særskilte miljøkrav til en forbrænding af fiberpillerne. Disse regler vil blive underkastet den sædvanlige høringsproces.

Kan husdyrgødning betragtes som homogent brændsel?

Den danske affaldslovgivning omfatter ikke et begreb som homogent brændsel, men til gengæld begrebet homogent biprodukt. For at husdyrgødning kan omfattes som et homogent biprodukt skal kravene i affaldsbekendtgørelsens bilag 15 være opfyldt som bl.a. siger, at der skal være tale om reel genanvendelse. Forbrænding med energiudnyttelse betragtes ikke som genanvendelse selvom materialet nyttiggøres til energiproduktion. Husdyrgødning til forbrænding kan derfor ikke betragtes som et homogent biprodukt.

Er husdyrgødning omfattet af biomassebekendtgørelsen?

Husdyrgødning er ikke omfattet af biomasseaffaldsbekendtgørelsen, da bekendtgørelsen kun omfatter

vegetabilsk biomasseaffald og ikke animalsk biomasseaffald. Vegetabilsk affald er undtaget EU's affaldsforbrændingsdirektivs krav, og derfor kan de vegetabiliske biomasseaffaldstyper, som er omfattet af biomasseaffaldsbekendtgørelsen forbrændes på anlæg, der har lempeligere miljøkrav end fastsat i affaldsforbrændingsdirektivet.

Er forbrænding af husdyrgødning omfattet af affaldsforbrændingsafgiften?

I det omfang husdyrgødning og piller, briketter eller tilsvarende defineres som affald, er forbrændingen generelt omfattet af affaldsforbrændingsafgiften. Affaldsforbrændingsafgiften er pt. på 330 kr. pr. ton foreliggende vare, Det betyder, at afgiften f.eks. kan minimeres til ca. 1/3 ved at tørre fiber fra 30 pct. tørstof til 90 pct. tørstof. Hvis asken sendes på deponi reduceres affaldsforbrændingsafgiften for den mængde, som deponeres. Til gengæld skal der betales deponeringsafgift, men man slipper for dobbeltafgift.

Folketinget har i juni 2009 vedtaget et lovforslag, der omlægger forbrændingsafgiften af affald til en almindelig afgift på energi og CO₂, som svarer til afgiften på de fossile brændsler. Omlægningen vil betyde, at afgifterne for afbrænding af husdyrgødning bliver reduceret, og der vil ingen afgift være ved anvendelse til proces eller til elproduktion, hvorimod der forfalder afgift, hvis afbrændingen af husdyrgødningen går til almindelig rumvarme. Disse ændringer er endnu ikke trådt i kraft, og Miljøstyrelsen skal henvise til Skatteministeriet for yderligere spørgsmål om implementering af lovforslaget.

Hvornår er der mulighed for fritagelse af affaldsforbrændingsafgiften?

I den gældende bekendtgørelse af lov om afgift af affald og råstoffer står der: **"Fritaget for affaldsforbrændingsafgift er ... fiberfraktioner, der fremkommer efter afgasning og separering af husdyrgødning.** Denne fritagelse er fastholdt i lovforslaget om omlægning af

forbrændingsafgiften til en almindelige afgift på energi og CO₂. For at være omfattet skal afgangningen ske i et husdyrgødningsbaseret biogasanlæg i henhold til Slambekendtgørelsen”.

I henhold til slambekendtgørelsen er et husdyrgødningsbaseret biogasanlæg defineret som et anlæg, hvor det afgassede affald indeholder mere end 75 pct. husdyrgødning regnet på tørstofbasis før afgangning. Med et biogasanlæg menes et anlæg, der behandler biomasseaffaldet ved en biologisk nedbrydningsproces.